

Tiskovina ■ Poština plačana pri pošti 64290 Trzin

P.n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Slesnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VESTNIK, Tarnitzerstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • četrtek • 3. oktober 2002

štev. 40 (3189) • letnik 57 • cena 0,73 evra

Konec Vestnika in Tednika

– obeta se nov časopis

Čeprav govorice že približno dve leti »strašijo« po koroško-slovenski srenji, pa se je zdaj zgodilo vse precej na hitro in tudi precej skrivnostno, ne da bi širša javnost kaj vedela o natančnejših načrtih glede izdajanja tako imenovanega »skupnega časopisa«.

Uredniki obeh tednikov za Slovence na Koroškem, Slovenskega vestnika, ki je glasilo Zveze slovenskih organizacij, ter Našega tednika, ki je glasilo Narodnega sveta koroških Slovencev, so dobili odpoved služb z 31. decembrom, s pripombo, da bo »čez nekaj tednov« razpis za delovna mesta pri novem časopisu, ki ga pa ne bosta izdajali omenjeni organizaciji, temveč medijska družba, ki jo sestavljata po dva zastopnika iz vrst organizacij (dr. Sturm, Sadovnik, Wedenig in dr. Sima).

Slovenski vestnik izhaja neprekinjeno od leta 1946, Naš tednik pa od leta 1949. Zaenkrat nihče iz uredništev ni obveščen, kakšni so konkretni načrti glede nove podobe bodočega časopisa, uredniške zasedbe, naročnikov (z novim časopisom bo treba tudi na novo zbrati naročnike), tiska, uredniških prostorov in podobno. V koliko so razširjeni odbori osrednjih organizacij seznanjeni z načinom bodočega financiranja, tudi ni jasno – odborniki izjavljajo, da o vsej zadevi niso nič kaj vedeli. Sprejeti da so bili samo načelni sklepi o združitvi časopisov.

Prav tako ni znano, kdo je poverjen s tehnično pripravo, ki je seveda največji zalogaj pri pripravi novega časopisa. Vsekakor uredništvu v priprave nista involvirani, zato si lahko pričakujemo seveda veliko novosti. Kontinuiteta ima seveda tako svoje dobre kot tudi svoje

slabe strani. Vsekakor je v zraku napetost, tako kot vselej, kadar se pripravlja kaj novega. Najprej pa bo treba obvestiti konzumente, se pravi bralce – njim je navsezadnje namenjena tiskana beseda na Koroškem.

S. W.

Z vrhunskim koncertom v šentprimškem Kulturnem domu je minulo soboto MePZ »Danica« slavila 90-letnico obstoja.

Več na strani 5.

PREBLISK

■ Tako. Še malo, pa bomo naredili zadnjo piko v Slovenskem vestniku. Malo otožnosti bo že zraven, naja, človek se počuti dolžnega, da je zvest izročilu, ki ga je dobil od ljudi, zavzetih za »slovensko stvar« skozi pol stoletja. Pa malo skrbi je seveda tudi zraven. Bo novo tudi boljše?

Pa se raje zanesimo na to, da bo zadeva boljša. Če bo dobro pripravljena seveda, tu pa uredniki očitno nismo zaželeni zraven.

Nič hudega, bomo pa drugo leto ustanovili še kaj, kar bo vrednega za branje. Morda po vzoru dunajskega »Avgustina« – to je tisti časopis, ki ga izdajajo »sandlerji«, ki so – kot je znano – brez denarja, pa ga vendarle nekako skup spravijo. (Malo heca mora biti.) Pa več humorja bi bilo notri,

ne bi bilo vse tako smrtno resno kot v obeh časopisih zdaj; edinole na temle rožnatem koščku papirja sem vselej vsaj poskušala, da bi se kdo malce nasmejal ob branju.

Nikol' več ne bo, kot je včasih bilo

Torej, zdajle mi je padlo v glavo: kaj pa bomo naredili z božično križanko? Te imajo ljudje tako radi – če razpišemo nagrade, jih sploh ne bo treba razdeliti, kajti v januarju Vestnika ne bo več. Ha, to si bomo veliko prišparali!

Bomo pa raje postavljali nagradne uganke. Prva: kdo bo bodoči direktor? Nagrada za pravi len odgovor: aplavz, aplavz!

S. W.

17. VESTNIKOV IZLET

od petka 11., do nedelje 13. oktobra 2002

BERNARDIN – PORTOROŽ

Vse bralce in prijatelje prisrčno vabimo na letošnji izlet v Bernardin – Portorož. Kot vsako leto se bomo tudi letos potrudili, da nam bo lepo in prijetno. Za ples in zabavo nam bo igral TRIO KORENIKA iz Šmihela pri Pliberku.

CENA: 143 € po osebi v dvoposteljnih sobah

29 € doplačilo za enoposteljno sobo

Prijava 0463/514300-40 (Milka Kokot), -14 (Urška Brumnik)

Vaš partner za transport + turizem

SIENČNIK

Telefon (04236) 20 10-0
Telefax (04236) 20 10-11

A-9141 DOBRLA VAS

Izjava za tisk

Koordinacijski odbor koroških Slovencev je na zadnji seji potrdil ravnanje obeh predsednikov osrednjih organizacij, ki sta pod nevzdržnim pritiskom prekinila pogajanja z zvezno vlado glede dvojezičnih tabel.

Poleg tega je odbor sklenil, da bo začel z akcijo informiranja koroškega prebivalstva, kajti v času evropske integracije dvojezični napisi ne smejo buditi (iracionalnih) strahov. Jezikovno-kulturna raznolikost je obogatitev in bistvena sestavina omenjene integracije. V okviru sosveta in preko poročila, v katerga bo vnešeno tudi spoznanje ustavnega sodišča, Sveta Evrope pa se bo o stanju manjšinske zaščite v Avstriji diskutiralo.

KOKS pa se je prav tako izrekel proti bazični podpori tako imenovanim »domovinskim organizacijam«.

KPD ŠMIHEL

vabi na premiero

»Starši naprodaj«

v nedeljo,
6. oktobra 2002,
ob 11. uri

v farno dvorano v Šmihelu

Nastopa otroška gledališka skupina KPD Šmihel

Prisrčno vabljeni!

Društvo slovensko
avstrijskega prijateljstva
Ljubljana

vabi na

**koncert koroških
slovenskih glasbenikov
iz Avstrije v počastitev
desete obletnice
društva**

v sredo,
9. oktobra 2002, ob 19.30
v mali dvorani
Slovenske filharmonijeSodelujejo:
Gabriel Lipuš,
Johannes Brummer,
Kristijan Filipič,
Janez GregoričSPD »Edinost«,
Društvo upokojencev

vabita na

pevski koncert

v soboto,
5. oktobra 2002,
ob 19.30
v Kulturni dom v PliberkuSODELUJEJO:
ŽPZ »Lipa« – DU Radovljica,
MePZ SDU Pliberk,
Pevska skupina »Vidrinke«,
MoPZ »Foltej Hartman« –
SPD »Edinost« Pliberk

Prisrčno vabljeni!

»Kronanje« stebrov pri spomeniku t. i. »koroški enotnosti«

NEZASLIŠAN SKLEP
DEŽELNEGA ZBORA

Bazična podpora nemško- nacionalcem

Prejšnji teden je koroški deželni zbor na predlog svobodnjakov in proti glasovom socialdemokratov sprejel sklep, ki spominja na neslavne čase prve republike: odslej bosta glavni nemškonacionalni organizaciji v deželi, KHD in KAB, od dežele dobivali bazično podporo. To na primer pomeni, da bo KHD, itak že eno najbogatejših društev v deželi, za svojo agitacijsko dejavnost dobival sredstva, ki jih pridela tudi slovenski davkoplačevalci. Socialdemokratska stranka je vložila predlog, da bi bazično podporo razširili na vsa društva v deželi, a ni uspela.

Proti nezaslišnemu sklepu deželnega zbora, ki seveda sledi jasni metodi podpore vsega in vsemu, kar je v služ-

bi nemškega nacionalizma, so na zelo pronicljiv način protestirali UNIKUM in številne kulturne organizacije dežele. Na dvorišču deželnega zbora so na štiri stebre, ki obkrožajo spomenik tako imenovane »Koroške enotnosti«, bili posajeni pozlačeni kupčki, podobni Koligovim objektom. Ta nedolžna, in nikomur nevarna akcija je seveda takoj izvala uradništvo in vodstvo deželnega zbora. Glavni uradnik je lastnoročno hotel preprečiti snemanje televizije in je pri tem postopal precej trdo. Jörg Freunschlag, svobodnjaški predsednik deželnega zbora pa je govoril celo o grobem motenju mira, o skrunjenju spomenika in o nedovoljeni demonstraciji. Na koncu je zastopnikom UNIKUMA in kulturnih organizacij zalučal zelo dramatičen »Sram vas bodi« v obraz in odšel nazaj na svoj stolček v deželnem zboru. Akcija, ki je izvala precejšen odmev in najrazličnejše reakcije, predvsem veliko pozitivnih, se je končala z lastnoročno odstranitvijo kupčkov.

Proti posegu uradnika deželnega zbora je med drugimi protestiral tudi uredniški svet koroškega radia.

duje svojo sovražno in hujskaško naravnost proti slovenščini in proti pravici staršev, da prijavijo svojega otroka k dvojezičnemu pouku. O enakosti šans na tem letaku ni nobenega sledu.

Sugestivna vprašanja kot: ali bojo dvojezični šoli sledili dvojezični napisi ter slovenski uradni jezik, ter napačna trditev, da morajo otroci večine obiskovati manjšinske šole, seveda ne pomirjajo, ampak dodatno razburjajo ljudi.

Docela hujskaški, šovinistični in žaljivi, vrhu tega pa, milo rečeno, nespametni, so zaključki letaka. Tako piše, da naj bi se 6-letni otroci učili jezikov, ki so usmerjeni v prihodnost in ki koristijo poklicnemu razvoju. Slovenščina očitno to ni.

Dvojezična šola da je del velikega koncepta. Začetek da je zahrbtn in govor je »o kulturni pestrosti«. Cilj in konec pa je slovenizacija južne Koroške s slovenskimi krajevnimi napisi in zakoličenje zaključenega slovenskega teritorija.

BAZIČNE PODPORE NACIONALNIM ORGANIZACIJAM

Protestna izjava SPZ in KKZ

Sklep koroškega deželnega zbora, da podeli petim t. i. »domovinskim« organizacijam (Karntner Heimatdienst, Karntner Abwehrkämpferbund, Kameradschaftsbund, Landsmannschaft in Ulrichsberggemeinschaft) letno bazično podporo iz kulturnega proračuna dežele, kaže na tendencioznost koroške kulturne politike, ki na kulturno dejavnost vezana finančna sredstva zlorablja za vprašljivo dejavnost organizacij in združenj z nacionalistično-političnim nabojem. Politična dejanja teh organizacij s kulturo nimajo nobenega opravka.

Ni slučaj, da je koroški deželni zbor o tem sklepal ravno v času pred 10. oktobrom, ko omenjena »domovinska« združenja opravljajo svoje glavne aktivnosti v obliki maršev,

srečanja veteranov nemške vojske (vključno s pripadniki SS) in zlonamernih zborovanj, kjer so slej ko prej na sporedu hujskaške parole proti koroškim Slovincem.

Z ogorčenjem protestiramo, da koroški deželni zbor s takimi ukrepi ponižuje in žali vse kulturne in umetniške ustanove in ustvarjalce Koroške. SPZ in KKZ kot kulturni ustanovi koroških Slovencev ob tem kulturno-političnem škandalu ne moreta molčati in pozivata vso demokratično javnost, da povzdigne svoj glas zoper deželno politiko, ki poskuša instrumentalizirati kulturo v prid svojim političnim računam.

Tej tendenciozni koroški kulturni politiki ustreza tudi njen odnos do kulture koroških Slovencev, zaznaven v tem, da ji

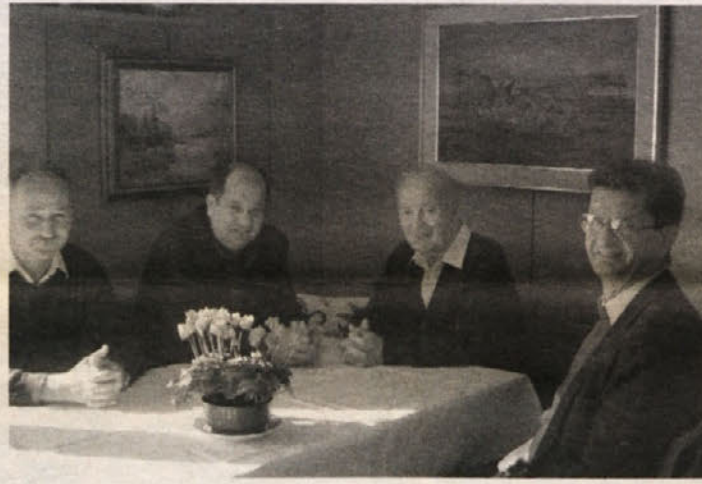
iz proračuna letno namenja en odstotek vseh kulturnih subvencij v deželi. To je od skupnih 266 milijonov šilingov v letu 2001 malo več kot 2,6 milijona šilingov za vsa slovenska kulturna društva, za obe osrednji kulturni organizaciji in za Slovensko glasbeno šolo. Z ogorčenjem ugotavljamo, da je že v preteklem letu Karntner Abwehrkämpferbund prejel 10.000 evrov, več kot SPZ ali KKZ.

Sklep deželnega zbora ne pomeni samo novega prilizovanja koroških strank nemškonacionalnim organizacijam, ampak daje v zadnji konsekvenci večjo politično težo in priznanje tistim političnim strukturam v deželi, ki odkrito delujejo proti slovenski manjšini na Koroškem in ji javno odrekajo ustavno zajamčene pravice.

ČESTITKA: 85 let dr. Mirta Zwittera

Čil in zdrav je dr. Mirt Zwitter, po poklicu pravnik, ki ima neprecenljive zasluge za povojne pravice koroških Slovencev in kateremu gre v veliki meri zahvala, da so nekdanji vojni pregnanci vsaj deloma dobili nazaj svoje premoženje, praznoval svojih 85 let v krogu svoje družine.

Za ta visok jubilej so mu prišli čestitat tudi zastopniki slovenskih organizacij in z njim popili kozarček penečega. Spoštovani gospod Zwitter, še na mnoga zdrava leta!

KONTRA GOSPODARSKE
ZBORNICE

Mladina naj se uči slovenščine

Nepravilnost in nespametnost trditev na letaku iz Vabnje vasi je potrdila prav najvišja gospodarska instanca v deželi, to je koroška Gospodarska zbornica. V posebni tiskovni izjavi poudarja pomen znanja slovenščine za koroške gospodarstvenike in njihove sodelavce pri navezovanju gospodarskih stikov v celotnem slovenskem prostoru. Zato naj bi, tako Gospodarska zbornica, v vseh koroških splošnoizobraževalnih in poklicnoizobraževalnih višjih šolah uvedli slovenščino kot prosti predmet. Gospodarska zbornica opozarja na pristop Slovenije k EU in na številne gospodarske stike med Koroško in Slovenijo.

Ta izjava je najboljša razvratitev odvrtnih trditev na letaku iz Vabnje vasi.

ŠKANDALOZNA »FERLAŠKA
IZJAVA«

Nameren »spodrsrljaj« deželne vlade?

25. septembra 2002 je v Borovljah bil mednarodni simpozij o razvoju podeželja in sodelovanju kot poroku uspeha. Soprireditelji so med drugim bili Slovensko ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, občinski oddelek koroške

no načrtna uporaba nemškega krajevnega imena za Borovlje v slovenski inačici izjave je doslej škandal in primer brez primerjave. To prakso poznamo le iz časa nacistične strahovlade, ko so slovenska krajevna imena bila prepovedana. Predstavniki dežele so ta primer nasilnega uradnega ponemčevanja skušali omiliti kot neljub spodrsrljaj in pomoto. Marsikaj pa kaže na to, da se je ta spodrsrljaj zgodil namerno znotraj deželne uprave. Nekaterim osebam je slovenščina še vedno gorak trn v peti.

FERLAŠKA IZJAVA
Sodelovanje – razvojna možnost podeželja

deželne vlade in Evropska delovna skupnost za razvoj podeželja. V informacijo to, da določeni mediji, tudi Slovenski vestnik, na simpozij, ki sta se ga udeležila slovenski kmetijski minister Franci But in njegov avstrijski kolega Wilhelm Molterer, nismo bili vabljeni.

Na koncu simpozija je bila sprejeta tako imenovana »Ferlaška izjava o sodelovanju in razvojnih možnostih podeželja«. O Borovljah v izjavi ni nobenega sledu. Nasilna in očit-

»Ferlaška izjava« je sprožila ostre proteste med drugim Enotne liste, oglasil pa se je tudi vodja Biroja za slovensko narodno skupnost Vladimir Smrtnik. Dejal je, da njegov urad s tem prevodom nima nič opraviti. Je pa ta neljubi primer dokaz za to, da je treba Biro za Slovence in sploh celotno narodno skupnost v prihodnje aktivno in tvorno vključiti v sodelovanje, da se nekaj takega ne bo več pripetilo.

Franc Wakounig

VABNJA VAS –
BOJ PROTI SLOVENŠČINI

Hujskači spet na delu

Prijave k dvojezičnemu pouku so v tej deželi še zmeraj povod za nemškonacionalne in šovinistične trditve. Drugače si namreč neokusne in žaljive izjave neke »Platforme za šolo z enakimi šansami« v Vabnji vasi ni mogoče razlagati. Vzrok za gonjo, ki je jasno naperjena proti sožitju, in ki argumentira z »ogroženim socialnim mirom«, je prijava k dvojezičnemu pouku na ljudski šoli v Vabnji vasi. Po mnogih letih je na tej šoli, ki sodi v območje dvojezičnega šolstva, spet dvojezičen pouk, kar nekaterim osebam sploh ne gre v račun. Zato so pod krinko zgoraj omenjene platforme izdale pred dnevi letak, ki že v naslovu »Slovenski val na pohodu! Ali ogroža socialni mir?« izpove-

Pretekli petek so se predstavniki nekaterih podjunskih občin srečali s predstavniki in gospodarstveniki Savinjsko-šaleške regije na gradu Vrbovec v Nazarjah in izmenjavili mnenja o možnostih prekomejnega občinskega in gospodarskega sodelovanja.

Kako z mrtve točke?

Na pobudo Vladimirja Smrtnika z Urada za slovensko narodnostno skupnost pri Koroški deželni vladi in soprireditelja občine Nazarje sta bili temi enodnevnega srečanja »manjšina kot most« v čezmejnem občinskem povezovanju in kako poživiti še pred vstopom Slovenije v EU prekomejno gospodarsko sodelovanje, ki je v zadnjih letih doživelo skoraj totalno stagnacijo.

Dejstvo je, da so investirali in še vedno veliko sredstev investirajo v slovenski trg večje avstrijske firme, obratno pa je le šibka pripravljenost slovenskih podjetij za naseljevanje na Koroškem.

Na razgovoru občinskih predstavnikov savinjsko-šaleške regije in južne Koroške (prisotni so bili župani Gerhard Visotschnig, Paul Robnig, Rudolf Tomaschitz, podžupani Franc J. Smrtnik, Engelbert Ojster, Andrej Wakounig, mestni svetnik Jurij Mandl in nekateri občinski odborniki) sta obe strani ugotovili, da bo treba v prohodnosti še bolj okrepiti medsebojno informiranje in izrabiti vse potenciale o možnostih sodelovanja (projekti s pomočjo EU programov Interreg III in Phare CBC).

Ustvariti operativno telo

Predlog Vladimirja Smrtnika, da se organizira ena skupna struktura (streha) za čezmejno sodelovanje (vzor bi bila lahko

NAZARJE – DAN ČEZMEJNEGA POVEZOVANJA

Nova pobuda za poživitev gospodarskega sodelovanja

Okrogla miza: Rudi Urban, Jasna Klepec, Vladimir Smrtnik, Willi Moschitz, Andrej Wakounig in Marija Vrtačnik (z leve)

struktura, ki že obstaja med Koroško in Julijsko krajino) je podprl tudi predstavnik RS za evropske zadeve Miran Vatovec kot tudi župani tu in onstran meje. Strateški partnerji pa naj bi bili s koroške strani Slovenska gospodarska zveza in slo-

venske razvojne agencije na drugi strani. Ena bistvena iztočnica dopoldanskega pogovora je bila, da se v to strukturo vključijo obrtniki in gospodarstveniki, ki se zanimajo za poživitev gospodarskega sodelovanja. Na področju občinskega sodelova-

nja pa naj bi bila partnerja Koroška občinska zveza in Slovenska zveza občin.

Država kot stimulans

Na popoldanski okrogli mizi s predstavniki obrtnih in območnih gospodarskih zbornic, županov ter predstavnikom Slovenske gospodarske zveze (SGZ) Williija Moschitza in direktorja Zveze-Bank Rudija Urbana, so bili govorniki enotnega mnenja, da je pogoj za gospodarsko sodelovanje obojestranski interes in da mora biti cilj sodelovanja tudi ena win-win strategija. Nekateri domači podjetniki so rekli, da je pač sedaj še obstoječa meja (carinski postopki itd.) za male podjetnike problem. Dejstvo pa je tudi, da je interes večjih slovenskih firm investirati tam, kjer je trg še ugodnejši (konkurenčnost in nenasičenost) in pa

cenejša delovna sila. Kot zelo pozitivno so ocenili odprtje Pavličevega sedla lani, ki že približuje prebivalce tu in onstran meje in tudi oživlja turizem.

Andrej Wakounig je opozoril na resolucijo slovenskega državnega zbora, v kateri je zapisano, da je treba v sodelovanje vključiti tudi slovensko manjšino. Kritično je ugotovil, da bi slovenska država lahko v večji meri stimulirala gospodarsko sodelovanje s finančnimi programi. Kot zgled je bil naveden primer Madžarske, ki pomaga madžarski skupnosti v Prekmurju.

Willi Moschitz je navzočim predstavil delovanje SGZ in možnosti finančnega pospeševanja s strani koroških in avstrijskih skladov pri naseljevanju novih podjetij. SGZ pri tem lahko nudi vsestransko pomoč (zakonski predpisi, EU pospeševanje, zavarovanje in socialna vprašanja itd.).

Rudi Urban od Zveze-Bank je dejal, da vidi predvsem možnosti sodelovanja v tržnih nišah, denarna ustanova pa pokriva vse panoge bančnih uslug.

Delegacija iz Koroške si je popoldne še ogledala izredno zanimivo oblikovani muzej gozdarstva in lesarstva v gradu Vrbovec ter znamenito knjižnico frančiškanskega samostana, ki med drugim hrani dve dragoceni Dalmatinovi bibliji iz leta 1584.

Kulturno pa so dan čezmejnega povezovanja zaokrožili MePZ Podjuna, fantovski kvintet »Foltey Hartman« in MePZ KD Nazarje.

M. Š.

Župani in podžupani pri ogledu muzeja gozdarstva in lesarstva F: Štukelj

Med najzanimivejša poglavja v Valvazorjevi »Slavi vojvodine Kranjske« sodi prav tisto o polhanju na Slovenskem. Opis kaže, da je Valvazor v celoti bil otrok svojega časa, sicer namreč ne bi verjel v najrazličnejše vraže in tudi ne bi zapisal, da sam hudič pase polhe. Polihistor Vajkard Valvasor je to, kar je zapisal, pač tudi verjel.

Ti zapisi so seveda dragocen dokument prastare polharske tradicije na Slovenskem. Vse do danes se je živo ohranila na Notranjskem, v občinah Loška dolina, Bloke in Cerknica, pač v deželi Martina Krpana, poznajo pa ta lov tudi na Dolenjskem v okolici Ribnice.

Slovenija je edina srednjeevropska država, kjer je lov na polhe dovoljen oz. je polh lovna divjad.

Včasih se je polhanje začelo po septembrskih kvatrah (med 20. in 27. septembrom). V tem tednu je po ljudskem izročilu »hudič polhe pasel« in gorje tistemu, ki bi med kvatrmi šel na polhe. Slovenski zakonodajalec se je pri določanju termina za začetek lova držal starih pol-

PRADAVNI OBIČAJ POLHANJA

Ko hudič polhe na pašo goni

Srečanje pri polhih: z leve župani Janez Strle, Jože Doles in Valentin Schein, Marko Dumpelnik, Marjan Sturm, polhar Janez Truden, gozdar Ivan in Fric Kumer, predsednik KPL

harskih smernic in lov na polhe odprl s 25. septembrom. Lov na polhe je prost. Konča pa se polhanje nekje sredi oktobra, ko gredo polhi spat. Polh namreč zimo prespi in se zbudi vigredi, ko začne poganjati prvo zelen-

je. Takrat napravi precej škode na mladih nasadih.

Minuli petek, 27. septembra, so župani občin Cerknica, Loška dolina in Bloke, Valentin Schein (njegovi predniki so iz Globasnice), Janez Sterle in

Jože Doles vabili na polharsko Srečanje 2002 pri koči Slemenki blizu Loža.

Srečanja se je udeležila tudi delegacija Kluba prijateljev lova s predsednikom Fricem Kumrom na čelu.

Udeleženci srečanja so se seveda preizkusili v lovu na polhe oz. v nastavljanju pasti. Vsekar je koroškim udeležencem bila sreča mila, kajti v njihovih pasteh, ki jim domačini pravijo »škrinjica«, so se ujeli kar obilni polhi. Polhi so zelo požrešne živalce, saj si morajo pred zimskim spanjem nabrati čim več masti, da lahko, čim bolj zavarovani pred mrazem, globoko v kraških jamah ali v drevesnih duplih, preživijo zimo. Njihova najljubša hrana so bukovi in dobovi žiri, sadje in orehi. V letih z bogatim obrodrom je seveda tudi veliko polhov.

Polhi so še danes prava poslastica. Svočas pa so bili pomemben dodatek k ubožni prehrani ljudi, iz česar izvira pravica prostega lova na polhe. Iz njihovih krzen izdelujejo polhovke in mufe. Polhova mast pa je priljubljena in priznana kot pomembno ljudsko zdravilo. Mast se strdi šele pri -35 stopinjah.

Srečanje 2002 je bilo za vse udeležence veliko doživetje, obenem pa zelo družaben začetek lovske sezone.

Franc Wakounig

ŠENTJANŽ

Premiera: Pujsi niso pujsasti

Prva premiera skupin, ki so skozi poletje vadile in ki so v primorski Fiesi izpilile svoje predstave, je bila šentjanška.

»Pujsa imamo za soseda«, je bil naslov avtorice Claudie Fries v adaptaciji režiserja Nika Kranjca-Kusa, tekst, ki ima v vsej svoji enostavnosti precejšnjo težo in ki ni odveč za razmišljanje ne odraslim ne otrokom. Oboji so ga razumeli v vsej njegovi globini, za nikogar tema ni »otročja« ali »preveč odrasla«. O vsebini:

Pujs se priseli v častivredno družbo (malo)meščanov, očitno v blok s prebivalci (personificirane živali), povprečnimi, kakršni s(m)o vsi. Ne poznajo ga: pujs ima že tako ime, da si predstavljaš nekaj negativnega, umazanega, nemarnega ... No, vam je kaj znano pri tem? Pa se častivredna družba domeni, da bodo Pujsa enostavno vrgli iz

Mladim igralcem je čestital tudi predsednik društva Hanzi Wieser

bloka. Politično motiviran govor z veliko blabla, predsodki in z veliko mero neumnosti.

Pujs pa te načrte prepreči, čeprav se tega morda niti ne zaveda, zakaj: enostavno prijazen je, gostoljuben in čisto normalen

»pujs« (beri: človek) kot vsi drugi. In ker je zgodnica nekakšna moderna pravljica, se vse konča tako, kot se končati mora.

Režiser Niko Kranjc-Kus se je silno izkazal s svojo domiselnostjo, s poslušom za otroke in

LJUDSKA ŠOLA LEDINCE

Pester dan evropskih jezikov

Učiteljsko osebje z direktorjem Pepejem Müllerjem na čelu se je skupno z učenci zelo kreativno lotilo 26. septembra, praznovanja evropskega dneva jezikov.

Otroci so bili že dneve prej zelo radovedni in nervozni, kako bo potekal ta

učenja jezika, sodelovali so pri raznih didaktičnih igrah, plesu, brkljanju itd.

Namen tega dneva je približati otrokom različne evropske jezike in pa neposredno bližino, kjer se govorita in srečata dva deželna jezika. Jezikovno znaje naj tudi krepiti mirno sožitje v deželi in jim odpira čarni svet jezikovnega izražanja in doživljanja. LŠ Ledince že tri leta sodeluje pri EU projektu »Življenje v dvojezičnem prostoru«. Šola je v preteklih letih navezala stike s šolami na Madžarskem, Nem-

Celostno učenje jezika so otroci z veseljem sprejeli

Foto: Štukelj

školski dan. Bilo je res pestro, kajti učenci in učenke so doživljali pouk kar v sedmih postajah: udeležili so se projekta celostnega doživetja in

škem (Lužica) in Gradiščanskem. Otroci so v preteklem letu bili na obisku v Lužici.

M. Š.

z natančno, čisto in konsekvenco odsko postavitev. Izredno lepi, privlačni kostumi so delo Petre Alič in pri tem bi rada poudarila, kako pomemben je ta odrski element. Ni vseeno, kako so igralci oblečeni!

Igrali so: Marko Inzko, Mateja in Dejan Boročnik, Andrej, Miro in Janez Müller, Nadja in Alena Wieser. Vsi po vrsti so bili res dobri, poznalo se jim je, da so bili z veseljem pri delu.

Tudi govorno so bili veliko jasnejši kot v preteklosti. Tehniko sta imela na skrbi »duša« in organizator predstave Martin Mošchitz in Markus Lapusch.

Predstava je izredno primer na za gostovanja, saj je postavljena na vsakem odru in scensko nezahtevna. Zato pa toliko bolj izpovedna.

Celotnemu ansamblu čestitke in kar tako naprej!

S. W.

Libeliče, idilična vas nad Dravogradom, je minulo nedeljo praznovala osemdeset let od priključitve k matični domovini, ki so jo dosegli uporni domačini kljub izgubljenemu Koroškemu plebiscitu oktobra 1920 leta. Niso odnehali z izražanjem državlanske nepokorščine, izvajali so sabotaže nad obmejnimi simboli in zahtevali vrnitev v domovino na osnovi plebiscitnega rezultata kraja. Skupaj s kmeti so delovali župnik Vogrinec ter učitelja Gačnik in Mencin. Po dveh letih so dosegli, da je Avstrija pristala na zameno ozemlja in se tako izognila nemirov na južni meji. Libeliče so s tem dejanjem zapisane v zgodovino kot majhen kraj vztrajnih zavednih ljudi, ki jim je uspelo nekaj velikega.

Domačini so obiskovalcem prireditve, ki sta se je udeležila tudi predsednik državnega zbora Borut Pahor z družino ter podpredsednica Irma Krebs-Pavlinič, pripravili osnovnošolsko učno uro o poblebiscitnih dogodkih v Libeličah, kot jo lahko le potomci pokončnih prednikov. Predvajali so tudi dokumentarni

LIBELIČE

80 let od priključitve matični domovini

Slavje ob 80-letnici priključitve Libelič

filmski zapis o plebiscitnih in dogodkih po njem v Libeličah. Slišali smo ohranjene zgodbe, kot je tista o kmetu Zaveršniku, ki je dosegel, da je sicer ravna meja dobila zaobljeno obliko okrog kmetije. Ali tisto, ko so nemško usmerjeni krajanji ob preselitvi v sosednjo avstrijsko vas Potoče s seboj odpeljali še

brizgalno libeliških gasilcev, s čemer pa se le-ti niso mogli sprijazniti in so jo neke noči vrnili. Temu so dodali, da s sosednjimi Potočami sedaj lepo sodelujejo, kot tudi občini Dravograd in sosednja Suha. Zato so bili gostje prireditve tudi pevci okteta Suha. Le-ti pa gojijo tesne stike z dravograjskim oktetom Kograd

IGEM. Koroške narodne pesmi in ljudske, nastale na območju Libelič, ki so jih zapeli tudi libeliški pevke in pevci, so občinstvo posebej pritegnile. Prav tako so z zanimanjem prisluhnili besedam govornikov Adrijana Zalesnika, predsednika kraja, ki je menil, da s krajanji jamčijo za slovenski jezik tudi, ko ne bo več meje, župana Dravograda Rada Krpača, ki je dejal, da so Libeliče dokaz samozvesti našega naroda in da potrebujejo za načrtovan razvoj, ob občinski še podporo države. Borut Pahor je menil, da je v zgodovini težko najti podoben primer vplivanja na lastno usodo, kot so to izpeljali številčno mali Libeličani, za kar smo nanje ponosni. V prihajajočih političnih spremembah bodo taki dogodki, ob kmečkih uporih in NOB pomembna sporočila mladim, da so bile potrebne žrtve na tej poti enakopravnega vstopa v EU. V novih razmerah bomo morali še naprej krepiti narodovo samobit-

nost, v meddržavnih odnosih pa biti dosledni, in še naprej bdeti nad spoštovanjem avstrijske državne pogodbe. Za ohranitev naroda bo potrebno dokazovanje z znanjem, v nobeni skupnosti ne bo ničesar podarjenega, je razmišljal Pahor.

Ob jubileju so v Libeličah odprli muzej Kmečka zbirka, ki prikazuje življenje domačinov od druge polovice 19. stoletja. Pobuda je nastala med domačini, ki so tako prispevali 800 starih predmetov v upravljanje Koroškemu pokrajinskemu muzeju, ki je zbirko s skupaj 1500 eksponati postavil v prenovljen skedenj. Zbirke orodij in fotografij z opisi opravi si sledijo po letnih časih, prav tako oblike duhovne kulture. Avtorja sta kustusa Brigita Rajster in Marjan Kos. Poleg krajanov so muzej omogočili ministrstvo za kulturo, občina in župnija. S tem objektom so Libeličani zaokrožili načrtovano delo turističnega razvoja kraja; pred tem so med drugim odprli muzejsko razstavo o Koroškem plebiscitu, črno kuhinjo in kašče.

S. Š.

V znamenju kakovosti in vrhunskega petja je minulo soboto, 28. septembra 2002, zvečer potekal koncert ob 90-letnici pevskega delovanja zbora »Danica«. Kulturni dom v Šentprimozu je bil skoraj premajhen, da bi sprejel vse poslušalce in goste.

Kakovost

Koncert, ki ga je brez pridržkov treba prišteti med najbolj kakovostne pevske prireditve zadnjih let na naših odrih, je pokazal, kako vitalna in sočna je »Danica« in to kljub ali pa morda prav zaradi 90-letnice obstoja. Prireditve so oblikovale društvene pevske skupine, torej samonikel in izviren sad društva: Otroški zbor, ki ga vodi Barbara Mistelbauer, Mirjam Sadnikar in Janja Prunč, Mešani pevski zbor »Danica« pod vodstvom Stanka Polzerja in »Korenine Danice«, zbor starost družstva, njihov vodja pa je, kot svojčas, tudi danes Hanzi Kežar. Trije zbori, en sam cilj: ohranitev in gojitev slovenske pesmi in upoštevanje pevskega izročila drugih narodov.

Rast

Otroški zbor je kot prvi prišel na oder in z dvema pesmima razkazal vso svojo prešernost in mladostno razposajenost. Potrdil je, da je velik up za prihodnost »Danice«. Potem je oder v celoti prevzel Mešani pevski zbor »Danica«. Pevke in pevci v narodnih nošah že zgolj na videz in po številčnosti zbujajo zanimanje in občudovanje. Ubrano in v čudovito glasbeno enoto in celoto zlito petje pa je poslušalce povsem očaralo in pritegnilo. Takšno harmoničnost je mogoče doseči le s trdim in vztrajnim delom, s šolanjem glasov, kar se močno pozna pri solistkah in solistih, ki so vsi prepričali.

90 LET MePZ »DANICA«

Čudovit koncert in zgoščenka »Znamenje«

Prešerna mladina, up prihodnosti »Danice«

»Danica« je ta večer pela pesmi iz raznih časovnih obdobj svojega delovanja, slišali smo narodne, umetne, domoljubne, ljubezenske, muhaste in duhovne. To je bil prerez skozi repertoar, ki je odseval vzpon in rast zbora do današnjih višin.

Tretji člen koncerta so bile »Korenine Danice«. Nekateri člani zbora pojejo že od konca druge svetovne vojne pri »Danici«. Nedvomno je eden od ključev do uspeha »Danice« prav ta, da je v zboru vladala in vlada simbioza, sožitje in soustvarjanje starejših in mlajših, ki oplaja in bogati petje in angažma pevke in pevcev. Samostojnost in zavest »Korenin« sta opazni tudi v novi, črno-rdeči noši in v lastnem emblemu na lajbcih. Vrisk in juckanje na koncu nastopa pa sta vsem povedala, da se pevke in pevci počutijo še kako mlade.

Zgodovina

Koncert ob 90-letnici pevske derjavnosti »Danice« je bil seve-

»Korenine«, ki so globoko pognale

da priložnost za pogled v bogato, razgibano, tragično in veselo, vselej pa pokončno in ponosno zgodovino društva in zbora. Hanzi Kežar mlajši je iz obširnega gradiva naredil film v štirih delih, ki je izreden vir informacij o »Danici«. Besedilo je napisal Stanko Wakounig. Od Andreja Mičaja do Stanka Polzerja, od Hanzeja Kežarja do tria Korotan, od gradnje Kulturnega doma do gostovanj, od vaj v šentviškem farovžu do zmagovitega tekmo-

vanja v Trgu je segal lok vesti o delovanju in nastopih »Danice«.

Znamenje

90-letnico obstoja je MePZ »Danica« dobesedno zliil v zgoščenko »Znamenje«, ki je dokument kvaliteta petja. Zgoščenka so predstavili na koncertu, nastala je v tonskem študiju Studio 4, ki ga vodi Jurij Opetnik. Vodja snemanja je bil Edi Oraže. Na zgoščenki, ki so jo snemali v šentprimški cerkvi, je 22 pesmi, slika na naslovni strani je delo Kristijana Sadnikarja. On je tudi predsednik zbora in se je vsem

podjetjem, ki so podprla izid zgoščenke, zahvalil.

Čestitke

»Danici« so za 90-letnico seveda tudi čestitali. V imenu občine Škocjan je to storil župan

Albert Holzer, ki je poudaril, da Danica skrbi za slovensko kulturno dediščino v občini. »Ponosni smo na vas, vi ste ambasador občine,« je dejal župan in v znak priznanja izročil znesek v višini 15.000 šilingov. Po koncertu je župan na pobudo predsednika EL Andreja Wakounig podprl predlog, da bi občina »Danici« podelila občinski grb. Koncerta sta se je udeležila tudi žitrajski podžupan Joza Habernik in njegov škocjanski kolega Krainz.

Predsednik NSKS Bernard Sadovnik, po lastni izjavi »predsednik vseh koroških Slovencev«, je povabil pevke in pevce na enodneven izlet v Goriška Brda. Pozdrave kulturnih organizacij sta prinesla predsednik SPZ Gustav Brumnik in tajnik KKZ Nužej Tolmajer. SPD »Vinko Poljanec« in Gospodarska lista Škocjan sta poklonila košaro izbranih vin. Lojz Čik, predsednik društva, se je »Danici« zahvalil za podporo in za zgled, občinski odbornik Milan Wutte pa je zahteval, da se mora močna kulturna prisotnost Slovencev v Škocjanu odražati tudi v dvojezični topografiji kraja. V imenu zbora »Podjuna« in vseh pliberških društev je čestital Milan Piko. »Veseli smo se že vašega nastopa pri nas v Pliberku,« je dejal.

V prijetni družabnosti se je končal koncert ob 90-letnici zbora »Danica«. Na obzoru pa so že novi načrti, na primer osrednja koncerta SPZ v Pliberku in Šentjakobu ter nastop na »Naši pesmi« v Mariboru.

Franc Wakounig

ŽIVLJENSKI JUBILEJ ZBOROVODJE

Stanko Polzer – 40-letnik

Stanko Polzer sredi svojih pevcev in pevcev

V nedeljo, 6. oktobra, bo mag. Stanko Polzer dočkal svojih 40 let. Otroštvo in mladost je preživel v Šentprimozu v družini Naneje in Stanka Polzerja, ki sta svoje štiri otroke vzgojila v aktivne, samozavestne in narodnozavedne člane slovenske srenje na Koroškem. Stanko je že v mladih letih kazal talent za glasbo, sodeloval je v otroškem zboru društva »Danica«,

pozneje na slovenski gimnaziji pa v tamkajšnjih pevskih skupinah. Kot dijak je ustanovil in vodil kar nekaj skupin, po maturi pa je na graški univerzi zaključil študij glasbe. Zdaj na slovenski gimnaziji poučuje glasbo, dejaven pa je tudi pri slovenski Glasbeni šoli, ki mu je seveda zelo pri srcu. Vse skozi je bil član mešanega zbora »Danica«, ki ga je pred 10 leti tudi prevzel od svojega

strica Hanzeja Kežarja. Občasno je vodil tudi mešani pevski zbor »Peca« v Globasnici in sodeloval tudi v priznanih graških oz. štajerskih zborih.

Stanko Polzer je z zborom »Danica« razširil glasbeni repertoar, z njim in z drugimi slovenskimi zbori na Koroškem ter z ljubljanskimi filharmonisti je naštudiral in izvajal mejnike zborovske skladbe. Naj omenim le »Carmino Burano«, Schubertovo mašo v G-duru, Bachov »Božični oratorij« ali pa »Krönungsmesse« Mozarta. Z »Danico« je navezal stike z ukrajinskimi zborom »Cantus« in opravil uspešno turnejo v Zakarpatju. Najlepše darilo za rojstni dan pa si je mag. Stanko Polzer naredil s sobotnim koncertom MePZ »Danice«, ki je slavil svojo 90-letnico. Torej kar dva jubileja, ki jima je in bo vtisnil svoj pečat.

Čestitkam za 40-letnico se z željo, da bi še dolgo in globoko oral na glasbeni njivi naše narodne skupnosti in v prid celotnega slovenskega kulturnega prostora, pridružuje tudi uredništvo SV. Na zdravje!

ČESTITKE

60-letnica Trezeje Frantar

V Mlinčah bo v nedeljo, 6. oktobra, praznovala gospa Trezeje Frantar svojo 60-letnico. Slavljenka je znana kot prijazna, ustrezljiva ter značajna in zavedna sovaščanka, ki pomaga, kjer je treba in potreba. Po očetovi strani izhaja Trezeje Frantar iz Orapnikove hiše v Mlinčah, po materini pa iz znane Rojakove družine v Pogrcih. Mati Stanislava je bila v kacetu Ravensbrück, trije strici, Tonej, Franc in

Feliks pa so padli v partizanih. Tako je Rojakova hiša dala enega najvišjih krvnih davkov za osvoboditev izpod nacističnega jarma.

Trezeje je doraščala v Mlinčah pri Jerneju, sodelovala je pri domačem društvu »Danica«, po poroki s Francem Frantarjem, Žmaharjevim iz Nagelč, pa se je posvetila vzgoji štirih otrok. Večina jih je maturirala na slovenski gimnaziji.

Slavljenki veljajo naše iskrene čestitke za 60-letnico, da bi jima z možem Francem bilo dano še dolgo in zdravo življenje.

kovačev franc

LOJZE LACH,

ravnatelj ljudske šole v Šentprimozu, je član društva »Gamsi Zablatniškega jezera«. In ker so gamsi v gorah tako spretni, je bilo tudi za Lojzeta jasno, da bo brez težav dosegel vrh Triglava. Skupaj z njim je bil Joe Wutte iz Gluhega lesa in Lojze se je prvič v življenju postavil na 2864 m pred Aljažev stolp in čeprav ga je ovila megla, nam lahko verjamete, da je to on!

PRIREDITVE

PETEK, 4. 10.

- BOROVLE, glavni trg – Mestna občina Borovlje
13.00 Kmečki trg
ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana – SPD Zarja, SPZ, k & k
20.00 Multivizija »slišati sliko, videti glasbo«. Glasba: Tonč Feinig, Kristijan Filipič, Lado Jakša
BELJAK, Delavska zbornica (Arbeiterkammer) – Ženski kvintet »Višarje«
20.00 Ženski kvintet »Višarje« poje s prijatelji. Sodelujejo: moška skupina »Vaščani pojo«, moški kvintet »Afriz«, Die Rosentaler

SOBOTA, 5. 10.

- TINJE, Katoliški dom Sodalitas
9.30 Slikanje z umetnikom Thomasom Miklom. Traja do 18. ure
TINJE, Katoliški dom Sodalitas
9.30 Urjenje spomina. Vodi Liselotte Huber
SELE, farni dom – KPD Sele
19.00 Premiera mladinske igre »Črna marela«. Nastopa mladinska gledališka skupina KPD Planina
PLIBERK, kulturni dom – SPD »Edinost«, Društvo upokojencev
19.30 Pevski koncert. Sodelujejo: ŽPZ »Lipa« – DU Radovljica, MePZ SDU Pliberk, Pevska skupina »Vidrinke«, MoPZ »Foltej Hartman« – SPD »Edinost« Pliberk

NEDELJA, 6. 10.

- PLIBERK, kulturni dom – Lovska družba Blato – 100 let Lovske družbe Blato
10.00 Sv. maša z pliberškimi rogisti »Petzen«
14.00 Slavnostni spored: nastop rogištov »Petzen« in MoPZ »Kralj Matjaž«
ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
11.00 Premiera gledališke predstave »Starši naprodaj«. Nastopa otroška gledališka skupina KPD Šmihel
ŠENTJANŽ, k & k – k & k
17.00 Otroški program »Juri Muri v Afriki«. Gostuje lutkovno gledališče Ljubljana

TOREK, 8. 10.

- TINJE, Katoliški dom Sodalitas
19.00 Predavanje »Starši v konfliktih z mladostniki; predavatelja: mag. Vera Wutti-Incko in dr. Franc Wutti

SREDA, 9. 10.

- LJUBLJANA, v mali dvorani Slovenske filharmonije
19.30 Koncert klasične glasbe s koroškimi glasbeniki: Gabriel Lipuš, Johannes Brummer, Kristijan Filipič, Janez Gregorič

ČERTEK, 10. 10.

- TINJE, pred domom – Katoliška prosveta Sodalitas. SNI Urban Jarnik
6.00 Tridnevno potovanje v Prago. Prijave in nadaljnje informacije, tel: 04239/2642

PETEK, 11. 10.

- ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 Diapredavanje Hanzija Weissa o Mongoliji. Predavanje bo v slovenskem jeziku.

SOBOTA, 12. 10.

- PLIBERK, kulturni dom
19.00 »Pika nogavička«. Gostuje otroška gledališka skupina iz Vogrč
ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 Diapredavanje Hanzija Weissa o Mongoliji. Predavanje bo v nemškem jeziku.
ŠMIHEL, farna dvorana – Initiative Minderheiten, KPD Šmihel, SPZ
20.00 Heimat: Das Eigene und das Fremde – glasba in branja, večjezično. Nastopajo: Čevko Pekmezović, plesalec iz Bosne; zbor KSSSD, ansambel Mandys Mischpoche z Dunaja, Magda Kropiunig in Jani Oswald

SREDA, 16. 10.

- ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU, v Višji šoli – Katoliška prosveta
18.30 Zeliščna kuhinja. Vodi mag. Nataša Partl. Prispevek: € 11,-. Prosimo za prijave, tel: 04253/360
ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 »Okus po moškem« (gledališki abo). Gostuje Slovensko stalno gledališče Trst.

ČETRTEK, 17. 10.

- ŠENTJANŽ, k & k – k & k
19.00 Odprtje razstave Christofa Šubika »Und wir zogen nach Friaul / in odšli smo v Furlanijo«

PETEK, 25. 10.

- LJUBLJANA, v operi – KKZ in Društvo prijateljev Slov. filharmonije
Ogled opere Nabucco. Prijave: KKZ, tel.: 0463/516243

Čestitka

Kar dve prizadevni funkcionarki Zveze slovenskih žena na Koroškem sta pred kratkim praznovali okrogli obletnici:

Marica Pradetto, podpredsednica ZSŽ, je v začetku septembra praznovala svojih mladih 70 let, **Milka Kokot**, predsednica ZSŽ, pa jih je izpolnila – človek bi ne verjel – 60.

Obema iz srca čestitamo in kličemo še na mnoga leta z željo, da bi ostali še naprej tako aktivni!

PLIBERK, KULTURNI DOM

100 let
Lovske družbe Blato

Nedelja, 6. 10. 2002

10.00 Sv. maša za vse rajne lovce LD Blato, pri sv. maši sodelujejo pliberški rogisti »Petzen«

14.00 Slavnostni spored: pozdrav gostov; nastop rogištov »Petzen« in MoPZ »Kralj Matjaž«; slavnostni govor predsednika in nagovori članov; pozdravni nagovori gostov

SNI »Urban Jarnik«, SZI, NSKS, ZSO, KKZ, SPZ, Sodalitas

vabijo na simpozij o Matiju Majarju Ziljskem

v petek, 11. oktobra, od 15. do 18. ure, na Karlovi univerzi v Pragi.

Odhod v četrtek, 10. oktobra 2002. Natančen spored dobite pri Sodalitas v Tinjah, pri KKZ ali SPZ, kjer se lahko tudi prijavite. Cena za vožnjo, 3 nočitve z zajtrkom in vodstvom je 290 €.

KOŠ vabi na

KOŠARKO za rekreativce
kdaj: vsak ponedeljek in četrtek od 18. do 19. 30 ure
kraj: na Zvezni gimnaziji za Slovence

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: sonja.wakounig@slo.at

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straß 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 3. 10. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 4. 10. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 5. 10. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...

NE 6. 10. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 7. 10. ■ 18.00 Kratek stik

TO 8. 10. ■ 18.10 Otroški spored

SR 9. 10. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 6. 10. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN KOROŠKA • Prekinjena prometnica čez Ljubelj skrbi gospodarske poslovneže. Zaradi prenove predora Ljubelj, ki povezuje Slovenijo in Avstrijo, bo ta po novoletnih praznikih predvidoma dva meseca popolnoma zaprt • Domovina, mili kraj: koncert v obeh deželnih jezikih v kulturnem domu v Šentjakobu v Rožu • »Sladke sanje – filmi iz Slovenije«: Filmski arhiv Avstrije na Dunaju odpira retrospektivo. Gre za prvi tovrstni prikaz razvoja slovenske kinematografije od leta 1945 in vključuje filme znamenitih filmskih producentov povojnega časa in tudi dela mlajših režiserjev • Pravljice iz Železne Kaple: ljudska šola je realizirala zanimiv dvoletni projekt.

PO 7. 10. ■ 4.45 ORF 2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 Glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 Narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 4. 10. ■ 21.00 Global Loops glasbeni magazin 23.00 Rdeči Boogie glasbeni magazin 24.00 Soundtrack

SO 5. 10. ■ 19.00 Special: Pustolovščina vzgoje; Lojze Wieser v pogovoru s prof. dr. Josefom Klinglerjem. Tema: prosti čas – počitnice – potrpežljivost 20.06 Yugo-Rock oddaja z glasbo s področja nekdanje Jugoslavije 23.00 Siesta Oddaja nonsensa in kabareta

NE 6. 10. ■ 19.00 Music for the Masses nove zgoščenke, glasbene novice, predstavitev skupin, recenzije filmov 22.00 For those about to Rock vse to, kar drugi nikoli ne bi vrteli

PO 7. 10. ■ 18.00 Zdrava ura: oddajo vodi dr. Franz Inzko 21.00 Take the Jazz Train 23.00 Context XXI Avstrofašizem in nacionalsocializem

TO 8. 10. ■ 19.00 V pogovoru Drago Kos iz ministrstva za notranje zadeve (pon. 9. 10., 1.00) 20.06 Kakkoi Oddaja o anime pesmih in japonskem popu 23.00 Vešča Glasba vseh stilističnih in zemljepisnih smeri

SR 9. 10. ■ 19.00 Literarna kavarna Literarna delavnica: novosti s knjižnega sejma v Frankfurtu (pon. 10. 10., 1.00) 21.00 Ruff Radio Oddaja z drum'n bass, trip hop, breakbeat, jungle and ragga 22.30 Mad Force Da Hip Hop Show

ČE 10. 10. ■ 19.00 Po Koroškem Med drugim o znanosti Gender Studies na univerzi (pon. 11. 10., 1.00) 20.06 Yesterday & Today Glasba 60ih, 70ih, 80ih in 90ih let 23.00 Literarno Novosti s knjižnega sejma v Frankfurtu

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Lenart Pavlič z Obirskega – 30. rojstni dan; Tomi Ogris, Franci Užnik in Karl Podgornik v Selah – rojstne dneve; Otmar Artač iz Galicije – rojstni dan; Ivanka Karl iz Belovč – rojstni dan; Stanko Polzer iz Šentprimoža – rojstni dan; Tomaž Urank iz Nagelč – rojstni dan; Justina Malle iz Šmarjete – 80. rojstni dan; Nanti Pristovnik iz Sel – 70. rojstni dan; Hanzi Thaler iz Holbič – rojstni dan; Mici Grundböck iz Šentjakoba – rojstni dan; Sabina Kolar iz Vogrč – 30. rojstni dan; Just

Stuck z Blata – rojstni dan; Yvonne Wölbl iz Globasnice – rojstni dan; Justa Perč iz Rut pri Rinkolah – rojstni dan; Maks Radocha z Blata – rojstni dan; Franc Trap iz Dvora – rojstni dan; Mili Weiss iz Celovca – rojstni dan; Tomaž Ogris iz Tuc – rojstni dan; Mihi Oraže z Obirskega – rojstni dan; Franc Wedenig iz Celovca – rojstni dan; Miha Dolinšek iz Celovca – rojstni dan; Roland Pavlič z Obirskega – rojstni dan; Franc Schellander iz Pugnada – rojstni dan; Miha Zablatnik iz Bilnjovsa – rojstni dan

Za posredovanje imen slavljenk in slavljenecv se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

MLINČE – ŠENTPRIMOŽ

Slovo od Marije Wakounig, Bognarjeve mame

Pogrebni sprevod za pokojno Marijo Wakounig pred silhueto Kulturnega doma

V nedeljo, 29. septembra, popoldne se je na pokopališču v Šentprimozu velika množica sorodnikov, znancev in prijateljev poslovila od Marije Wakounig, Bognarjeve mame iz Mlinč. Pokojna je po dolgi in hudi bolezni za vselej zatisnila

svoje oči v petek, 27. septembra dopoldne.

Rodila se je pred 86 leti pri Urbanu na Dulah pri Goričah. Kot najstarejša je morala po prerani smrti staršev prevzeti skrb za celotno družino. Leta 1941 se je poročila s kolarjem

Matevžem Wakounigom, Kovačevim iz Mlinč, ki je moral kmalu zatem v vojsko. Vrnil se je šele poleti 1945.

V zakonu se jima je rodilo šest otrok, dva sta umrla v destinstvu. Ostali, hči Marica in sinovi Matevž, Stanko in Tonej, so danes spoštovani člani naše narodne skupnosti in delavni v krajevnih prosvetnih društvih, v izobraževanju in v gospodarstvu.

Marija Wakounig je bila tihega in skromnega značaja, marljiva in skrbna mati in žena. Bila je velika prav v svoji skromnosti in nesebičnosti, spoštovana in priljubljena.

To je potrdil pogreb v nedeljo. Pri maši zadušnici je njen lik orisal domači župnik Anton Rožmarič, ki je pogrebne obrede opravil skupno s sobratoma patrom Romanom in kaplanom Rosenzopfom. Ob odprtem grobu pa se je v imenu slovenske skupnosti od pokojne Bognarjeve mame poslovil podžupan Joza Habernik. Vidno ganjen je povedal, kaj je pokojna pomenila za vas in za kraj.

Pri maši zadušnici in ob grobu je občuteno pel domači cerkveni zbor pod vodstvom Hanzaja Kežarja in se tako poslovil od žene, ki je slovensko pesem in besedo nad vse ljubila in to ljubezen vsadila tudi v srca svojih otrok in vnukov. Naj Bognarjeva mama počiva v miru.

Otrokom in svojem izrekamo naše sožalje.

Zahvala

Ob izgubi naše ljubljene matere

Marije Wakounig, roj. Urban

p. d. Bognarjeve mame iz Mlinč

se zahvalujemo gospe Mariji Robinig iz Štebna pri Globasnici za vso požrtvovalno nego in spremstvo pokojne do zadnjega trenutka njenega življenja, zdravnikoma dr. Štefanu Jeleni in dr. Anici Schwarz za vso oskrbo, župniku gospodu Antonu Rozmariču, patru Romanu Tkavcu in mag. Hanziju Rosenzopfu za opravljene cerkvene obrede, cerkvenemu zboru pod vodstvom Hanzija Kežarja za občuteno zapete pesmi, dipl. trg. Jozu Habernigu za poslovilne besede, vsem sordnikom in znancem, ki so stali pokojni ob strani v času njene bolezni in ki so jo pospremili na zadnji poti.

Otroci Matevž, Stanko, Marica in Tonej z družinami
Mlinče, 27. septembra 2002

PLANINSTVO

Hanzova pot na Malo Mojstranko (2332 m)

Od treh Mojstrovk, Velike, Zadnje in Male Mojstrovke, je le slednja dostopna po markiranih poteh z Vršiča ali iz Tamarja. Ker se Mala Mojstrovka nahaja neposredno zahodno od Vršiča, je najbližje izhodišče prelaz Vršič (1611 m), ki je dosegljiv po 12 km dolgi, asfaltirani gorski cesti iz Kranjske gore. Po lepo speljani stezi gremo iz prelaza Vršič proti severu do škrbine Vratice (1799 m). Na desno se pot nadaljuje preko Slemenca v Tamar. Mi pa na tem razpotju zavijemo na levo navkreber po poti čez melišče do vstopa plezalne poti, do koder bomo od Vršiča rabili slabo uro. Nato sledi enourna

plezarija po stari Hanzovi plezalni poti, ki nas popelje skozi 300 m visoko severno steno Male Mojstrovke. Precejšen del plezalne poti je zaradi izpostavljenosti dobro zavarovan. Ko stopimo iz severne stene na planoto pod vršnim delom Male Mojstrovke, prvič vidimo vrh Male Mojstrovke. Na levo se odcepi nemarkirana pot na Nad Šitom glavo, mi pa sledimo še petnajst minut markacijam po severnem grebenu do vrha Male Mojstrovke. Iz vrha Male Mojstrovke seže pogled do malo višje sestrice Velike Mojstrovke, na katero se lahko podamo po brezpotju neposredno pod vrhom Male Mojstrovke.

Za sestop iz Male Mojstrovke je bolj priporočljiva običajna južna pot preko Grebence. Od tam naprej se lahko »smučamo« po strmih melišču do prelaza Vršič. Ze sestop ne rabimo več kot eno uro. Za celo opisano turo bomo rabili 3 do 4 ure. Plezalna Hanzova pot je priporočljiva samo za izurjene gornike, običajne južne poti pa se lahko lotijo tudi nevezbani pohodniki.

mami

RINKOLE

Umrl je Mirko Perč

Le redkokdaj se oglašamo iz našega kraja in še to z zamudo. Živimo odmaknjeni od vrveža in le redki pridejo k nam. Pred nedavnim pa nas je pretresla žalostna novica, da se je tiho in povsem nepričakovano za vedno poslovil skromni in dobri Bidrihov oče Mirko Perč.

Pokojnikova pot se je pričela pred 79 leti pri Bidrihu. Užival je skromno in srečno mladost z

brati in sestro na domu svojih staršev. Ko je napočila vojna, se je tudi zanj začel čas, ko se je mladost končala. Kot nešteto drugih slovenskih fantov je moral tudi on nasilno v vojsko »tisočletnega rajha« ter služiti za tuje koristi in interese. Na francoski fronti je bil težko ranjen v levo roko, da so mu jo morali odrezati. Kot težak vojni invalid se je vračal med svoje drage s skrbjo, kako se bo mogel prebijati skozi življenje.

Njegova pot ni bila lahka. Zagrizel se je v delo z železno voljo, ko da bi imel tri roke. Po vojni se je takoj pridružil tistim, ki so začeli oživljati narodovo

delo, udeleževal se je iger, prireditv in protestnih zborovanj. Leta 1953 je spoznal Justo Sadjak, Užnikovo dekle z bližnjih Rut in se poročil z njo. S pridnostjo, prizadevnostjo in pogumom sta si v Rinkolah postavila dom, ognjišče družinske sreče in topline. Pred 23 leti je zakonca doletela velika nesreča – ponesrečil se jima je sin Hanz.

Občudovali smo ga, kako je vselej stal trdno in vestno na braniku za naše pravice. Čeravno samo z eno roko, je peljal še več svojih somišljenikov v 70. letih z lastnim avtomobilom, ko smo šli dvakrat na Dunaj terjat naše pravice:

Ne damo se prešteti, zahtevamo izpolnitev člena 7 avstrijske državne pogodbe.

Ko smo se 14. avgusta od pokojnega Mirka Perča poslavliali na njegovi zadnji poti na Katarini nad Šmihelom, smo se šele prav zavedali, da je odšel od nas tih, skromen, spoštovan steber našega naroda. Hvala ti za vso zvestobo! Počivaj v miru v domači grudi!

Pogrebni obred je opravil šmihelski župnik Kramberger, Matjaževci in šmihelski cerkveni zbor pa so mu zapeli v slovo. Žalujoci ženi Justi, otrokom, bratu in sestri izrekamo iskreno sožalje. *Bratranec Lipej*

IGRALCI KOŠARKARSKEGA ŠOLSKEGA KLUBA

KOŠ Celovec [12345678]

ime: Jure Perko
številka: 12
velikost: 177 cm
teža: 72 kg
pozicija: bek
dan rojstva: 16. 1. 1984
poklic/izobrazba: dijak
interesi: šport, glasba, neuspešno preganjanje žensk
glasba: hip hop, funk, soul, jazz, house
najljubša hrana: vse, samo da je dobro; srečal bi se: vsaj še enkrat z Brunom Seno pomembno mi je: da imam prijatelje; želja za bodočnost: narediti šolo, igrati košarko, imeti se fajn; življenjski moto: ne spravljam se na večje in močnejše, če nimaš prijateljev

ime: Adis Vukalič
številka: 10
velikost: 182 cm
teža: 81 kg
pozicija: bek
dan rojstva: 25. 1. 1977
poklic/izobrazba: gostinski tehnik
interesi: šport, zabava
glasba: skoraj vse razen »hausa«
najljubša hrana: nimam določene hrane
srečal bi se: z Bin Ladnom pomembno mi je: da sem zdrav
želja za bodočnost: da bi ostal takšen kot sem
življenjski moto: vsi naj bi bili srečni in zadovoljni
košarkarska pot: 7 let KK Jesenice, 1 leto Beljak

DERBI MED SAK IN ASK/FCK

Bo v nedeljo spet zaplesal beli balet?

Posnetek je z zmage SAK proti Pliberku. Bo v nedeljo spet zmagoslavje?

Foto: Štukelj

Tekma preteklo soboto proti zadnjemu na lestvici Zeltwegu se je za SAK končala z nepričakovanim porazom (2:4).

Gostitelji, ki so z vso silo igrali na zmago, so v prvem polčasu šli v vodstvo s 3:0. Obramba z režiserjem Lojzom Sadjakom na čelu sploh ni bila na mestu. SAK se je sicer še približal na 3:2, gola sta dala Thomas Weissenberger in Albin Kesselbacher, toda domačini so z odločilnim četrtim zadetkom zabeležili prvo zmago v jesenskem prvenstvu. Bilanca

nastopov na tujem je dejansko porazna – SAK ni uspela niti ena zmaga.

Prestizžno srečanje

Prihodnjo nedeljo ob 15.30 gosti SAK sosednjo ekipo iz Šentpetra ASK/FCK, proti kateremu so domačini tesno podlegli v pokalnem srečanju z 0:1. Trener Lojze Jagodič ima na razpolago vse igralce in to mu vliva tudi optimizem za težko srečanje v nedeljo. Pričakovati je, da bo ASK nastopil z najmočnejšo ekipo, tudi z nekate-

rimi igralci, ki so v kadru FCK. Lojze Jagodič: »V nedeljo nas čaka težka partija in upam, da bomo s taktično dobro igro in stootstotno pripravljenostjo igralcev tudi zmagali.«

Rezultati 9. kroga:

Pliberk-St. Florian 3:2, ASK/FCK-Gratkorn 2:0, Perg-Spittal 1:1, Schwanenstadt-Sentvid 2:0, Sturm-Hartberg 4:3, BW Linz-Voitsberg 1:0, Köflach-Wels 2:1

SAK je na 13. mestu (8 točk).

M. Š.

Trener Manfred Maierhofer (Bilčovs)

Nevarni in hitri Walter Motschilnik (Šmihel) je prispeval dva gola F: Štukelj

KOROŠKA LIGA

ATUS le remi

Borovljani so proti zadnjemu na lestvici Nußdorf na domačih tleh dosegli samo neodločen rezultat 1:1. Domačini so sicer šli v vodstvo, vendar se je nato popolnoma pretrgala nit. Na lestvici vodi ekipa iz Šentandraža (24), ATUS pa je z osmimi točkami na 13. mestu.

PODLIGA

Končno spet zmaga

Varovanci trenerja Manfreda Meierhoferja (na sliki) so na domačih tleh zasluženo ugnali ekipo iz Šmarjete z 2:0 (1:0). Gola sta dala Kavčič in Bojan Jesih. Še posebej pa boli iz-

ključitev Glantschniga in Kavčiča, ki bosta naslednjič manjkala.

Šmihel doma utrpel poraz

Pri Šmihelčanih gre gor in dol, zmaga sledi poraz in obratno. V napetem in borbenem srečanju so gledalci videli kar sedem zadetkov (3:4). Za domačine je dal dva zadetka nevarni napadalec Walter Motschilnik.

Vodeča ekipa Grebinj (23 točk) je tesno premagala DSG iz Borovelj z 2:1 (0:0).

Šmihel je na lestvici na 10. mestu (12), Bilčovs je 12. (12), DSG pa je šesti s 17 točkami.

1. RAZRED D

Globasnica v krizi?

Ekipe izpod Svete Heme ne kaže dobro. Na domačih tleh so

proti drugouvrščeni ekipi Šentpavel utrpeli tesen, a boleč poraz z 1:2. Moštvo se po desetih krogih nahaja v zadnji tretjini lestvice na 13. mestu (8). Presejateljiva in vodeča ekipa Rikarja vas (21) je premagala Pokrče s 3:1, Metlova je ugnala Železno Kaplo s 3:0, Sinča vas je premagala Šentpeter 4:1, Labot in Žitara vas sta se razšli neodločeno 0:0.

2. RAZRED D

Selani v dobri formi

DSG Sele (24) so vodeči ekipe iz Dobrle vasi (26) tik za petami. Domačini so doma visoko premagali Djekše s 6:1. Dobrila vas je le remizirala doma proti Galiciji 0:0, prav tako neodločeno je igral Žvabek proti St. Margaretheni 0:0.

M. Š.

ODBOJKA-DOB

Start proti Ennsu

Odbojarska sezona v 1. zvezni ligi se bo pričela prihodnji konec tedna. Dobljani, ki so se okrepili s tremi novimi igralci, bodo nastopili na tujem proti Ennsu. Priprave so več ali manj zaključene. Ekipa je absolvirala nekaj pripravljalnih tekem, v katerih

so se pokazali še komunikacijski problemi med igralci in številne igralne napake. Novi igralec in legionar Peter Jonak je odličan odbojkar, vendar še ni uigran z ostalo ekipo. Letos tekmuje prvič 12 ekip, na sporedu je veliko več tekem in povrh še nastop v evropskem pokalu. Ekipo torej čaka naporna sezona.

Klubski menedžer Martin Micheu: »Zmaga proti Ennsu bi bila vsekakor dober start v novo sezono.«

M. Š.

MLADINSKE IGRE TREH DEŽEL

Koroška zmagala v nogometu

30. jubilejnih iger treh dežel Azzamo Decimo se je udeležilo nad 300 mladih športnikov in športnic. Suvereno je zmagala Slovenija pred Furlanijo-Juljsko krajino in Koroško.

Koroški nogometaši so zmagali na nogometnem turnirju, premagali so Slovenijo tesno z 1:0, Juljsko krajino pa s 4:1. V teku na 100 metrov je slavil

zmago Rene Warum iz Trga. Kapelčan Igor Pajed pa je bil v teku na 1.500 m odlični četrti. Koroška je v tenisu dosegla drugo mesto.

Slovenija se je predvsem izkazala v ekipnem športnem tekmovalju (košarka, odbojka ter v lahki atletiki).

60-člansko koroško delegacijo je vodil deželni športni direktor Reinhard Tellian, v delegaciji pa je bil prvič povabljen kot uradni član tudi tajnik SŠZ Ivan Lukan.

I. L.

SLOVENSKI VESTNIK

NAŠ TEDENSKI LIST!

SKAKANJE KOROŠKI POKAL

Odlične uvrstitve naraščaja

Mladi skakalci in skakalke MŠD Zahomec so konec septembra pri skakanju v Beljaku bili zelo uspešni.

Na 60-metrski skakalnici je zmagal Tomaž Druml z dvema skokoma po 63 m (242,6 točk) pred klubskim kolegom Sieg-

friedom Mörtlom (dvakrat 59 m in 224,2 točk). Michael Godec je osvojil 6. mesto, Kerstin Mörtl je bila sedma, Rudolf Stefaner je bil 15. in Loris Quaglia pa 21. Na 90-metrski skakalnici je najbolje odrezal Matija Druml s petim mestom (84/80,5 m), njegov brat Tomaž je bil šesti (90,5/81,5 m). Nadaljnje uvrstitve: 8. Josef Walluschnig (78/77,5 m), 9. Marko Godec (63,5/64 m), 10. Siegfried Mörtl (76,5/77,5 m), 14. Michael Godec (63/64 m).

Brez konkurence pa so bila dekleta na 90-metrski skakalnici. Zmagala je Katrin Stefaner (83,5/79 m) pred Kerstin Mörtl (81,5/78 m) in Petro Mörtl (68,5/62,5 m).

ŠAHOVSKI OREH št. 217

Silvo Kovač

Gudin – Bogdanovskij (Pariz 1927)

Položaj na šahovnici je videti sila zapleten. Črnemu je uspelo napasti kar tri bele figure, ki nekako nepovezano delujejo v napadu na slabo zavarovanega črnega kralja. Na potezi je beli, ki pa uspe na učinkovit način razvoljati vse

navidezne težave in še matirati črnega kralja. Z malo smisla za kombinatoriko bo tudi vam uspelo!

Rešitev štev. 216

Tokrat žrtveni ples belih figur pričanja velemejster Aljehin z žrtvijo dame 1.Dh7+!! K zmagi belega je vodilo tudi nadaljevanje 1.Sf6+!?, vendar zakaj ne bi uživali v lepih kombinacijah. 1...Kh7:, na umik kralja na f7 ali f8 prav tako sledi matiranje. Aljehin nadaljuje 2.Tg7:++! In obroč se stiska. 2...Tg7: 3.Sf6+ Kg6 4. Lh5 mat. Nebogljivi belopoljni lovec s polja d1 je zadal črnemu kralju odločilni udarec!

